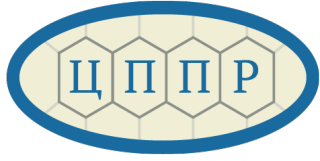

**ПРЯМУЄМО
РАЗОМ**

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

№12 березень-квітень
2019 рік
періодичність: 1 раз / 2 місяці

*Цю публікацію створено за підтримки Європейського Союзу
Зміст публікації не є відображенням офіційної позиції Європейського Союзу*

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ПРО РЕФОРМУ ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ

Інформаційний бюлетень присвячено перебігу реформи органів правопорядку в Україні, насамперед поліції, прокуратури, Державного бюро розслідувань та змін у кримінальному, кримінальному процесуальному законодавстві. Видається з метою посилення інформування суспільства, експертного середовища та міжнародних інституцій про стан реформування зазначених органів та сфер їхньої діяльності.

I. НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

Система органів правопорядку в Україні переживає довгу трансформацію з радянської системи органів внутрішніх справ, спрямованих на захист безпеки держави, на органи правопорядку європейського зразка, які мали б орієнтуватись на надання послуг населенню та дотримання прав людини.

Проте станом на сьогодні зміни, які відбуваються у поліції мають радше несистемний характер внаслідок відсутності стратегічного бачення реформи, а сам процес змін часто орієнтований на інтереси самого міністерства, а не на потреби суспільства.

Кабінет Міністрів затвердив порядок ведення реєстру випадків домашнього насильства

20 березня 2019 року Кабінет Міністрів України затвердив Порядок формування, ведення

та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

Прийняття постанови зумовлене необхідністю своєчасного виявлення фактів вчинення насильства та реагування на них, запобігання виникненню повторних випадків насильства, надання комплексної та своєчасної допомоги постраждалим особам, обліку випадків насильства.

Нагадаємо, що 11 січня 2019 року набрали чинності зміни до Кримінального кодексу України стосовно відповідальності за злочини, пов'язані із насильством в сім'ї та злочини проти статевої свободи. Ці зміни є частиною реформування сфери боротьби з насильством у сім'ї, яке розпочалось в кінці 2017 року після ухвалення відповідного Закону. Національна поліція України вже розпочала

застосовувати заходи реагування на випадки насильства у сім'ї, насамперед виносити термінові заборонні приписи. Створення Єдиного реєстру повинно сприяти ефективності боротьби з домашнім насильством, зокрема попереджати такі випадки через контроль за діяльністю кривдників.

Постанова КМУ від 20.03.2019 № 234 на сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/kmu234>

ХІСД та ХПГ презентували результати соціологічного опитування щодо діяльності поліції

12 березня у Києві Харківським інститутом соціальних досліджень спільно з Харківською правозахисною групою було презентовано результати оцінки діяльності поліції в 2018 році. Вперше така оцінка відбулася за допомогою масштабного вивчення громадської думки – було опитано 19 500 респондентів в усіх 24 областях України та Києві. Громадян опитували про рівень довіри до поліції, ефективність її діяльності, побоювання, очікування, основні показники успішності роботи поліції в країні та регіонах та інше.

Дослідження фактично є інструментом реалізації механізму оцінки діяльності поліції за рівнем довіри людей до неї, передбаченого статтею 11 Закону України «Про Національну поліцію України». На сьогодні система оцінки діяльності базується на динаміці кількісно-статистичних показників «розкриття» та є застарілою, а також веде до низки негативних наслідків, зокрема, порушень прав людини.

Більше чверті опитаних (26%) вказали, що злочинність, на їхню думку, зросла, а 50% опитаних вважають, що рівень злочинності в місці їхнього проживання не змінився протягом останніх 12 місяців.

Згідно з результатами дослідження значна кількість опитаних оцінює діяльність поліції як неефективну. Так, роботою місцевої поліції незадоволені 49,4% респондентів, а поліції загалом – 52,7%. Задоволених діяльністю місцевої поліції приблизно третина – 33,7%, а національної поліції загалом – 29,5%.

Поліції сьогодні довіряють 30,4% опитаних. Водночас, 50% опитаних вказали, що не довіряють поліції. Таким чином, поліція загалом має негативне сальдо довіри (-19,6%). Водночас, це найбільший показник довіри серед державних органів за виключенням армії, а у двох регіонах країни (Закарпатській та Хмельницькій областях) більшість населення довіряє поліції.

Також проблемою залишається робота з потерпілими від злочинів – тільки 14,8% опитаних вказали, що їх повністю інформували про хід розслідування. Частина (17,1%) вказала, що її інформували недостатньо, а 29,3% – не інформували взагалі. Як наслідок – 77,2% жертв злочинів вказали, що бажали б кращого інформування про хід розслідування.

Національний звіт «Оцінка діяльності Національної поліції України за допомогою опитування громадської думки»: <http://tiny.cc/khisr>

Міністерство внутрішніх справ України скасувало Статут патрульно-постової служби міліції

5 березня набрав чинності наказ МВС України від 18 лютого 2019 року № 110 «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства внутрішніх справ України від 28 липня 1994 року № 404». Наказом № 404, який втратив чинність, було затверджено Статут патрульно-постової служби міліції, що формально діяв протягом трьох з половиною років роботи Національної поліції.

Крім того, що Статут ППС регулював дії неіснуючої вже міліції, він ще і суперечив Конституції України – цілий розділ описував дії міліції під час проведення несанкціонованих мирних зібрань, хоча Конституція передбачає повідомчий порядок їх проведення, відповідно ніякої санкції для проведення мирних зібрань не потрібно.

Втім, експерти звертають увагу, що попри всі недоліки, Статут ППС відіграв важливу роль у роботі міліції. Цей документ докладно регламентував роботу тих підрозділів, на заміну яких прийшла нова патрульна поліція. Визначеність процедур дуже важлива в роботі

державних органів та посадовців, адже вони мають діяти не навмання, а в чітко визначених межах за чітко встановленими правилами.

Визнання Статуту ППС має спричинити роз-

робку нового регулювання, яке не міститиме загроз правам людини.

Наказ МВС від 18.02.2019 № 110 на сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/mvs110>

II. ПРОКУРАТУРА

Реформування органів прокуратури розпочалося тільки після Революції Гідності, хоча було одним із зобов'язань перед Радою Європи ще за часів вступу до цієї організації та ухвалення Конституції України. Прокуратура довгий час зберігала централізовану, мілітаризовану структуру з внутрішнім безумовним підпорядкуванням прокурорів своїм керівникам, сформовану ще за радянських часів.

За останні три роки було ухвалено новий Закон «Про прокуратуру» (2014), яким прокуратуру позбавлено функції загального нагляду (2014), створено Генеральну інспекцію (2015), запровадили органи прокурорського самоврядування та Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів (2017), прокуратуру було позбавлено повноважень з досудового розслідування злочинів (2017). Водночас низка ініціатив не була доведена до кінця, а оцінка результативності реформи в цілому не здійснювалась.

Рада прокурорів підготувала проект положення про порядок реагування на загрози незалежності прокурорів

16 квітня 2019 року відбувся круглий стіл на тему «Незалежність прокурора: європейські стандарти та український досвід», організований Радою прокурорів та Офісом Ради Європи в Україні. На ньому було представлено проект Положення про порядок розгляду питань загрози незалежності прокурора та застосування заходів для її захисту.

Незалежність прокурора розглядається в двох аспектах:

- об'єктивні загрози, для уникнення яких держава має створити такі умови функціонування прокуратури, що мінімізують можливості незаконного втручання;

- суб'єктивні загрози, які поділяються на внутрішні (прокурори повинні почувати себе незалежними при здійсненні покладених на них завдань) та зовнішні – громадяни повинні бути переконані у тому, що органи прокуратури функціонують без незаконного впливу на їх організацію та діяльність.

Розроблений порядок передбачає взаємодію прокурора з Радою прокурорів для забезпечення тиску на нього через швидке реагування на повідомлення про загрозу для незалежності та вжиття заходів для цього. Наприклад, незаконний вплив, тиск чи втручання у здійснення повноважень прокурора з боку прокурорів, які не є керівниками прокурора чи старшими групи прокурорів тощо. Проект розроблено відповідно до рекомендацій Звіту про європейські стандарти щодо незалежності судової системи, ухваленого Венеціанською комісією №13 (2018) КРЕП про незалежність, підзвітність і етику прокурорів.

Інформація на веб-сайті Ради прокурорів: <http://tiny.cc/a6jt5y>

Генеральна прокуратура України затвердила порядок організації діяльності прокурорів та слідчих прокуратури

28 березня наказом Генеральної прокуратури України №51 затверджено Порядок організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні.

Порядок урегулює питання організації та процесуального керівництва досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за негласними та іншими

слідчими і розшуковими діями органів досудового розслідування, підтримання публічного обвинувачення в суді, оскарження судових рішень, здійснення інших повноважень в межах компетенції органів прокуратури.

Нагадаємо, що згідно зі змінами до Конституції України від червня 2016 року органи прокуратури втратили функцію досудового розслідування на користь Державного бюро розслідувань. Остаточо це відбулось 20 листопада 2017 року, тобто через 5 років з дня набрання чинності Кримінальним процесу-

альним кодексом України. Водночас, згідно з перехідними положеннями Закону України «Про Державне бюро розслідувань» органи прокуратури мають 2 роки на закінчення проваджень, досудове розслідування яких розпочалось до початку роботи Державного бюро розслідувань. Таким чином слідчі прокуратури в усіченому вигляді продовжують роботу, а їх координація з прокурорами була нормативно врегульована.

Наказ ГПУ від 28.03.2019 №51 на веб-сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/gpu51>

ІІІ. ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Важливою реформою в сфері органів правопорядку має стати утворення Державного бюро розслідувань – «головного контролера» за всіма правоохоронцями, високопосадовцями і суддями.

Державне бюро розслідувань – це орган досудового розслідування, уповноважений розслідувати злочини (окрім підслідних НАБУ), вчинені політиками, народними депутатами, держслужбовцями, суддями, прокурорами, поліцейськими та іншими службовцями органів правопорядку.

Уряд затвердив новий порядок формування Ради громадського контролю при ДБР

13 березня Кабінет Міністрів України затвердив оновлений Порядок формування складу Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань. Відповідне рішення прийняте у зв'язку з потребою в осучасненні цієї процедури, а саме – формування складу Ради шляхом рейтингового інтернет-голосування.

Таке нове регулювання діяльності РГК ДБР є подібним до аналогічних процедур для РГК НАБУ. Голосування відбуватиметься на сайті ДБР з аутентифікацією за допомогою мобільного телефону та електронної пошти.

Крім того, удосконалено окремі положення щодо діяльності Ради громадського контро-

лю, зокрема доповнено перелік підстав для дострокового припинення повноважень члена Ради, уточнено процедуру обрання члена Ради замість того, чиї повноваження достроково припинені, запроваджено можливість прийняття окремих рішень Ради без скликання її засідання, а також дистанційної участі члена Ради у її засіданні тощо.

Постанова КМУ від 27.03.2019 № 258 на веб-сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/kmu258>

Стаття аналітика Асоціації УМДПЛ Степана Золотаря «Взяти ДБР під громадський контроль: друга спроба, нові правила» для LB.ua: <http://tiny.cc/rgk-lb>

Окружний адміністративний суд міста Києва зупинив процес обрання нового складу РГК при ДБР

18 квітня 2019 року мало відбутись інтернет-голосування за кандидатів до нового складу Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань.

Втім, на виконання рішення Окружного адміністративного суду міста Києва, Державне бюро розслідувань зупинило проведення конкурсу шляхом видачі забезпечувального наказу в адміністративній справі, відповідно – зупинило інтернет-голосування.

Діючий член РГК ДБУ подав позов до Окружного адміністративного суду про визнання протиправною та нечинною Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2019 року про внесення змін до Положення про Раду громадського контролю та Порядку її формування.

Суд відкрив провадження за цим позовом та заборонив ДБР проводити та визначати результати конкурсу з обрання нового складу РГК. Підготовче засідання у справі призначено на 23 травня 2019 року.

Таким чином, після закінчення строку повноважень нинішнього складу РГК 27 квітня, Дер-

жавне бюро розслідувань працюватиме без РГК до ухвалення остаточного рішення Окружним адміністративним судом міста Києва.

Позиція Державного бюро розслідувань: Постанова Уряду, що запроваджує вибори членів Ради громадського контролю при ДБР за процедурою відкритого онлайн-голосування, законна. Зміни до неї розроблялися у співпраці з громадськими організаціями.

Інформація на веб-сайті ОАСК: <http://tiny.cc/rgk-oask>

Позиція Державного бюро розслідувань на веб-сайті Бюро: <http://tiny.cc/rgk-dbr>

IV. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОСУДДЯ

Проблемним залишається питання гармонізації та наближення кримінального та кримінального процесуального законодавства до європейських стандартів. З часу ухвалення КПК 2012 року цей закон піддається хаотичним і безсистемним змінам (на кшталт “поправки Лозового”), що потребує систематизації змін. Як зміни до КПК України, так і КК України, сильно впливають на боротьбу зі злочинністю, яка в сьогоdnішніх умовах є одним із найбільших викликів, які постали перед поліцією. Зокрема, від запровадження кримінальних проступків залежить ефективність діяльності органів кримінальної юстиції в цілому, зокрема навантаження на слідчі та оперативні підрозділи, дієвість кримінального закону та дотримання принципу невідворотності покарання.

В Парламенті утворена робоча група щодо підготовки Закону про незаконного збагачення

26 лютого Конституційний Суд України визнав неконституційною статтю 368-2 КК України про незаконне збагачення у зв'язку з її невідповідністю презумпції невинуватості та порушенням принципу юридичної визначеності. Детальніше ми про це писали в попередньому бюлетені, зазначивши, що така позиція є дис-

кусійною. Одразу після цього Президент України, а за ним низка народних депутатів зареєстрували 13 законопроектів про відновлення цієї статті у Кримінальному кодексі.

Посольство США в Україні, представництва ЄС та МВФ в Україні та Світового банку зауважили, що подані законопроекти мають бути переглянуті та ретельно обговорені.

20 березня Комітет Верховної ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності створив робочу групу з доопрацювання законопроектів, головою якої визначив народного депутата України Валерія Карпунцова.

За результатами п'яти засідань робоча група напрацювала узгоджену редакцію статті про незаконне збагачення, яка має бути невдовзі розглянута Комітетом.

Рішення КСУ від 26.02.2019 № 1-р/2019: <http://tiny.cc/ksu1r>

Лист Посольства США в Україні, представництва ЄС та МВФ в Україні та Світового банку в справах України, Білорусі та Молдови щодо законопроектів про поновлення кримінальної відповідальності за незаконне збагачення: <http://tiny.cc/ldkt5y>

Звіт робочої групи: <http://tiny.cc/hekt5y>

ЄСПЛ ухвалив рішення щодо «права на надію» для довічно ув'язнених

Палата Європейського суду з прав людини у своєму рішенні від 12 березня у справі «Петухов проти України (№ 2)» дійшла висновку, що у нашій державі довічно ув'язнені не мають реальної перспективи звільнення. Президентське помилування не вирішує проблеми, адже воно не є ані прозорим, ані передбачуваним. Це порушує статтю 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Зараз в Україні у довічно ув'язнених майже немає можливості вийти на волю. Іноді довічників звільняють за станом здоров'я. Проте, оскільки зазвичай йдеться про безнадійно хворих, Суд не визнав таку процедуру «можливістю звільнення».

Положення про порядок здійснення помилування наголошує: «особи, які засуджені за тяжкі чи особливо тяжкі злочини або мають дві і більше судимостей за вчинення умисних злочинів чи відбули незначну частину призначеного їм строку покарання, можуть бути помилувані у виняткових випадках за наявності надзвичайних обставин». Європейський суд відзначив, що незрозуміло, про які саме «виняткові випадки та надзвичайні обставини» йдеться. А отже, ув'язнені просто не знають, на якій підставі вони можуть отримати право на звільнення.

ЄСПЛ також звернув увагу на непрозорість системи помилування, адже відповідна Комісія при Президентові України не має пояснювати відмови, її рішення не публічні і не підлягають оскарженню. На думку суддів ЄСПЛ, інститут президентського помилування – це «сучасний еквівалент королівської пощади», гуманний, проте такий, що не надає ніяких процесуальних гарантій засудженим. Отже, Україна має реформувати всю систему перегляду довічних вироків.

Рішення набуде статусу остаточного 12 червня у разі, якщо Уряд України не заявить про передання справи на розгляд Великої палати ЄСПЛ.

Рішення у справі «Петухов проти України (№ 2)» на веб-сайті ЄСПЛ: <http://tiny.cc/bcot5y>

Президент призначив суддів Вищого антикорупційного суду

11 квітня року Президент України підписав Указ про призначення 38 суддів Вищого антикорупційного суду. Подання про призначення суддів були внесені Вищою радою правосуддя 18 та 28 березня на підставі рекомендацій Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Протягом наступних 30 календарних днів з дня призначення суддів Вищого антикорупційного суду найстарший за віком суддя скликає збори суддів Вищого антикорупційного суду для вирішення питання про визначення дня початку роботи Вищого антикорупційного суду, вирішення організаційних питань діяльності суду та обрання слідчих суддів. Вищий антикорупційний суд почне свою діяльність з дати, яка визначається рішенням зборів суддів цього суду. Відповідне рішення зборів суддів має бути опубліковане на веб-порталі судової влади та в газеті «Голос України».

Одна з перших проблем, з якою, вірогідно, зіткнуться судді Вищого антикорупційного суду, – вирішення питання про підсудність цьому суду кримінальних проваджень. Конструкція, використана у ст. 33-1 КПК, якою визначається предметна підсудність Вищого антикорупційного суду, дозволяє різним чином тлумачити приписи цієї норми.

Нагадаємо, що призначення суддів Вищого антикорупційного суду є завершальним етапом майже трирічної епопеї. Уперше ідея запровадити спеціалізовані антикорупційні суди або посади спеціалізованих суддів була висловлена експертами ОЕСР навесні 2015 року. Створення Вищого антикорупційного суду як спеціалізованого суду було передбачено новою редакцією Закону «Про судоустрій та статус суддів», ухваленою у червні 2016 року. Після цього широке коло осіб, включно з представниками громадянського суспільства та міжнародними інституціями, активно відстоювало ідею якнайшвидшого створення цього суду та необхідність залучення міжнародних експертів до обрання його суддів. У червні 2018 року був ухвалений За-

кон «Про Вищий антикорупційний суд», а вже в серпні розпочався прийом документів на конкурс на посади суддів ВАС. Призначення суддів Вищого антикорупційного суду відкриває можливість до початку роботи суду після здійснення всіх організаційних заходів, проведення зборів суддів та ухвалення ними рішення про дату початку його роботи.

Указ Президента України від 11.04.2019 № 128/2019 «Про призначення суддів Вищого антикорупційного суду» на веб-сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/pr128>

Указ Президента України від 11.04.2019 № 129/2019 «Про призначення суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду» на веб-сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/pr129>

Служба судової охорони отримала керівника та визначений розмір грошового забезпечення

Вища рада правосуддя 21 березня призначила Валерія Бондаря на посаду Голови Служби судової охорони. До цього він займав посаду заступника командувача Національної гвардії України з громадської безпеки.

Відповідно до частини третьої статті 161 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» керівництво діяльністю Служби судової охорони здійснює Голова Служби судової охорони, який призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу і звільняється з посади Вищою радою правосуддя.

3 березня Кабінет Міністрів України урегулював питання грошового забезпечення співробітників Служби судової охорони. Порядок виплати має затвердити ДСА.

Так, грошове забезпечення співробітників Служби судової охорони складається з посадового окладу, окладу за спеціальним званням, щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, які мають постійний характер), премії та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

Нагадаємо, що відповідно до прикінцевих та

перехідних положень Закону України «Про судоустрій та статус суддів» має бути створено Служба судової охорони. До цього моменту безпеку в судах забезпечує Національна гвардія України.

Рішення Вищої ради правосуддя від 21.03.2019 № 886/0/15-19: <http://tiny.cc/vrp886>

Постанова КМУ від 03.04.2019 № 289 на веб-сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/kmu289>

Президент підписав Закон про кримінальні проступки

19 квітня Президент України підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», ухвалений Верховною Радою ще в листопаді 2018 року. Зазначений закон набирає чинності з 1 січня 2020 року.

Як зазначалося в минулих випусках бюлетеня, Закон про кримінальні проступки дозволить розслідувати нетяжкі злочини за спрощенню процедурою, що значно розвантажить слідчих. До прийняття цього законопроекту лише слідчі здійснювали досудове розслідування за всіма заявами та повідомленнями, в яких містяться відомості про кримінальні правопорушення. Після введення поняття «кримінального проступку» та спрощеної процедури його розслідування слідчі зможуть сконцентруватися на розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів.

Нагадаємо, що експерти Ради Європи у 2018 році підготували негативний висновок на цей документ Зокрема, у ньому йдеться: «Необхідність ефективного реагування на масову злочинність щодо незначних правопорушень не повинна допускати нехтування основними процесуальними гарантіями. На жаль, таке нехтування буде наслідком запропонованої процедури (законопроект – прим. автора), що дозволить застосовувати процесуальні заходи перед внесенням будь-якої інформації до Єдиного реєстру як в обставинах, що при-

зводили до зловживань у минулому, так і в інших випадках, стосовно яких не створено положень для застосування належних гарантій від такого зловживання; крім того, воно залишить незрозумілим обмеження щодо тривалості розслідування та створить можливість здійснення тиску на підозрюваних з метою примушування визнання себе винними і позбавлення сторони захисту основоположних прав» (пункти 193, 194 Висновку).

Частина з цих положень залишається в ухваленій редакції та потребує змін, водночас текст Закону потребує ґрунтовного аналізу, який, сподіваємось, буде невдовзі підготовлений експертним середовищем.

Закон № 2617-VIII на веб-сайті Верховної Ради України: <http://tiny.cc/law2617>

Висновок Ради Європи на проект Закону №7279-д: <http://tiny.cc/coe7279>

Інформаційний бюлетень про реформу органів правопорядку в Україні. Вип. 12: березень-квітень 2019 року. – К.: Асоціація УМДПЛ, ЦППР, 2019. – 8 с.

Відповідальний за випуск: **Степан Золотар**
Редактори: **Олександр Банчук, Євген Крапивін**
Дизайн, верстка: **Іван Юрчик**

Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів (Асоціація УМДПЛ) – неурядова правозахисна організація, що здійснює системний всеукраїнський моніторинг дотримання прав людини та основоположних свобод у діяльності правоохоронних органів.

Напрямки діяльності Асоціації УМДПЛ:

- експертно-аналітичний
- розвиток громадського контролю
- просвітництво
- пенітенціарний
- правосуддя в кримінальній юстиції

Детальніше про організацію та результати роботи – www.umdpl.info/police-experts

Центр політико-правових реформ (ЦППР) – недержавний аналітичний центр, метою якого є сприяння проведенню реформ у політико-правовій сфері задля утвердження в Україні демократії, верховенства права та належного урядування.

Напрямки діяльності ЦППР:

- Конституціоналізм
- Публічна адміністрація
- Судівництво і кримінальна юстиція

Наскрізними для цих напрямків діяльності є питання:

- європейської інтеграції
- прав людини
- протидії корупції

Детальніше про організацію та результати роботи – www.pravo.org.ua

Контакти для зауважень та пропозицій щодо наповнення бюлетеня

01001, Київ-1, а/с 496, тел.: (044) 253-40-36
association.umdpl@gmail.com

© Асоціація УМДПЛ

© Центр політико-правових реформ

При використанні будь-яких матеріалів посилання (у разі використання в мережі Інтернет – гіперпосилання) на інформаційний бюлетень обов'язкове